

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/15102,Bialek-Czeslaw.html>
2022-07-06, 23:38

Białek Czesław

Czesław Białek, ks., ur. 18 VII 1920 w Warszawie, zm. 9 III 1984 w Poznaniu. W 1932 wstąpił do Małego Seminarium oo. jezuitów w Łęczycy, 1934-1936 w gimnazjum oo. jezuitów w Wilnie, od 1936 w nowicjacie u oo. jezuitów w Kaliszu, w 1937 w Pińsku. Ukończył Liceum Humanistyczne oo. jezuitów w Warszawie, od 1940 student filozofii na tajnych kompletach w Nowym Sączu, gdzie jako kleryk współorganizował ucieczkę Żydów z getta w Nowym Sączu; następnie na Wydziale Teologicznym Bobolanum w Starej Wsi, pow. Brzozów, woj. rzeszowskie. Absolwent Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydz. Biologii i Nauk o Ziemi (1960), w 1973 doktorat.

W połowie 1944 zaprzysiężony do AK w Warszawie, uczestnik powstania warszawskiego (ppor. ps. Kordecki w batalionie Baszta), ranny w obie nogi (w 1971 amputowano mu lewą nogę, od 1974 na wózku inwalidzkim). W 1948 wrócił do zakonu i studiów w Krakowie. 16 IV 1950 święcenia kapłańskie z rąk ks. abpa Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. 1951-1952 w organizacji podziemnej Wolna Młodzież w Warszawie, w kontakcie ze środowiskiem b. wileńskiej AK; w 1953 aresztowany, przetrzymywany w AŚ Warszawa-Mokotów, skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie na 7 lat więzienia, 28 VI 1953 osadzony w ZK w Rawiczu, następnie we Wronkach, 11 V 1955 zwolniony ze względu na stan zdrowia, amnestionowany w 1956; po wyjściu u oo. jezuitów w Poznaniu. Organizator pomocy materialnej dla kombatantów, więźniów i ich rodzin, udzielał wsparcia duchowego; we współpracy z poznańskimi prawnikami inicjator procesów rehabilitacyjnych. W 1956 założyciel przy Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu Zrzeszenia Studentów Katolików i Studenckiego Komitetu Pomocy Więźniom Politycznym, organizujących pomoc materialną dla więźniów w Rawiczu, Wronkach, Sieradzu, Fordonie i Strzelcach Opolskich. Organizator zbiórki krwi dla

Białek Czesław 1655 1.jpg

Miejsce urodzenia Warszawa

Data urodzenia 18-07-1920

Miejsce śmierci Poznań

Data śmierci 9-03-1984

walczących Węgrów. 27 XI 1959 aresztowany, skazany wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu na 8 mies. więzienia, osadzony w AŚ przy ul. Młyńskiej, 1 IV 1960 zwolniony. Od 1960 rekolekcjonista u oo. jezuitów w Toruniu, w 1962 przeniesiony do Kalisza. Od l. 60. organizował pomoc materialną (lekarstwa, odzież, żywność) dla polskich misjonarzy i ich podopiecznych w Indiach, Indonezji, Zambii, Burundi, Ekwadorze; zajmował się organizacją misji w Zambii. W 1966 aresztowany za głoszenie „wrogich kazań”, w 1967 skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Przasnyszu na 10 mies. więzienia, osadzony w ZK w Czarnem k. Człuchowa, następnie w Szczecinku, w 1968 zwolniony. W 1970 przeniesiony do klasztoru oo. jezuitów w Poznaniu. Od 1977 wspierał działalność ROPCiO. W 1978 odbył podróż do Zambii, na wózku inwalidzkim wizytując prawie wszystkie placówki misyjne, w których pracowali polscy duchowni. Z pomocą wolontariuszy wysyłał wielotonowe transporty darów do 42 krajów Azji, Afryki i Ameryki Południowej. Współpracował z Kościołem prawosławnym w Polsce, Polską Radą Ekumeniczną.

Od IX 1980 wspierał działalność „S”.

Po 13 XII 1981 odwiedzał internowanych w ośr. odosobnienia (m.in. w Gębarzewie i Gołdapi), udzielał pomocy duchowej i materialnej. Organizator banku bezpłatnych lekarstw przy kościele oo. jezuitów NSPJ i MB Pocieszenia w Poznaniu. Pomagał w wysyłce literatury religijnej do ZSRS.

Członek Polskiego Towarzystwa Antropologicznego, Polskiego Towarzystwa Etnograficznego, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Współpracownik Studium Afrykanistycznego na Uniwersytecie Warszawskim i Komisji Afrykanistycznej przy Instytucie Kultury Materialnej PAN. Twórca Katolickiego Ośrodka Pomocy przy Komisji Misyjnej Archidiecezji Poznańskiej (w 1990 przekształcony w Stowarzyszenie Dzieło Księdza Czesława Białka). Członek Komitetu Organizacyjnego Obchodów Poznańskiego Czerwca.

Autor wielu monografii i artykułów dot. antropologii, misji, religii. m.in. "Jezuici polscy w Misji Zambeskiej", "Na ratunek człowiekowi", w: "Pięćdziesiąt lat Prowincji Wielkopolsko-

Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego".

Odnaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem AK, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, srebrną Odznaką Honorową Związku Inwalidów Wojennych, brązowym afrykanistycznym Medalem im. Szolca-Rogozińskiego.

Na początku l. 50. rozpracowywany przez UBP w Warszawie w ramach sprawy o krypt. Bławat; 27 X 1956 - 5 V 1958 przez Wydz. II KW MO w Poznaniu w ramach sprawy agenturalnej krypt. Ruchliwi; V - 5 X 1958 przez Wydz. III KW MO w Poznaniu w ramach sprawy ewidencyjno-obszewacyjnej; 28 X 1958 - 10 XI 1960 w ramach sprawy agenturalno-grupowej krypt. Fanatycy; do 28 XII 1963 przez SB w Kaliszu w ramach sprawy operacyjno-obszewacyjnej; 14 XII 1963 - 20 IV 1984 przez Wydz. IV KW MO/WUSW w Poznaniu w ramach TEOK (Teczka Ewidencji Operacyjnej na Księdza).

Ludmiła Sobala

[Region Wielkopolska, Poznań](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)